

KONTIOLAHTI

*Kirkonkylän entisen alakoulun ja sen tontin
kehittäminen –kyselyn tulokset*

Kontiolahden kunta

Kaavoitus

Kyselyn tarkoitus

- *Kirkonkylän entisen alakoulun ja sen tontin kehittäminen* –kysely oli auki helmi-maaliskuussa 2025. Kysely liittyi Kontiolahden entisen Kirkonkylän alakoulurakennuksen sekä sen pihan käyttömahdollisuuksiin. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa asukkaiden näkemyksiä vanhan koulurakennuksen ja sen pihan kehittämismahdollisuuksista.
- Kysely on osa Savonia ammattikorkeakoulun järjestämän *Kaavoittajan pätevyitysmiskoulutuksen* opintoja. Kyselyn tuloksia hyödynnetään em. opinnoissa sekä Kontiolahden kirkonkylän kehittämisessä.

Kysely Kontiolahden entisen Kirkonkylän alakoulun ja sen pihan kehittämismahdollisuuksista

Tämä kysely liittyy Kontiolahden entisen Kirkonkylän alakoulurakennuksen sekä sen pihan käyttömahdollisuuksiin. Entinen Kirkonkylän alakoulu sijaitsee osoitteessa Koulukuja 2, 81100 Kontiolahti. Kyselyn tarkoituksena on kartoittaa asukkaiden näkemyksiä vanhan koulurakennuksen ja sen pihan kehittämismahdollisuuksista.

Kysely on osa Savonia-ammattikorkeakoulun järjestämän *Kaavoittajan pätevyitysmiskoulutuksen* opintoja. Kyselyn tuloksia hyödynnetään em. opinnoissa sekä kunnassa Kontiolahden kirkonkylän kehittämisessä.

Kysely on auki 17.03.2025 saakka.

Vastauksesi käsitellään täysin luottamuksellisesti, eikä yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa. Kysely on anonyymi.

Lisätietoja:

Johanna Kettunen
maankäytön suunnittelija
p. 050 566 6973
johanna.kettunen@kontiolahti.fi

4. Miten sinun mielestäsi entisen Kirkonkylän alakoulun tonttia tulisi kehittää?

Koulu sijaitsee osoitteessa Koulukuja 2, 81100 Kontiolahti.

Tässä voit pohtia, mitä koulurakennukselle ja pihalle tulisi tehdä, jotta se lisäisi viihtyisyyttäsi kirkonkylällä. Voit ottaa kantaa esimerkiksi rakennuksen säilyttämiseen tai purkamiseen, rakennuksen remontointiin ja uusiokäyttöön erilaisiin toimintoihin, piha-alueen suunnitteluun jne.

Kuvakaappaukset kyselystä.

Kyselyn toteutus

- Kysely luotiin webropolin kautta. Kyselystä laadittiin julkinen nettilinkki, johon kaikki halukkaat pääsivät vastaamaan.
- Kyselystä tiedotettiin ja kyselylinkki jaettiin kunnan kotisivuilla ja facebookissa.
- Vastausaikaa oli kolme viikkoa 24.2.-17.3.2025. Vielä viime hetkelläkin kyselyyn tuli vastauksia.
- Kyselyssä ei erikseen mainittu, että kohderyhmänä on kirkonkylän asukkaat, mutta kyselyssä piti valita, asuuko kirkonkylällä vai jossain muualla. Näin saatiin tietoa, kuinka moni vastaajista asuu pääasiallisesti kirkonkylällä.
- Odotettuna lopputuloksena on tunnistettu asukkaiden mielipiteet ja tarpeet; mitä ko. tontille ja rakennukselle tulisi tehdä, jotta se lisäisi viihtyisyyttä Kontiolahden kirkonkylällä. Asukkailta on saatu kehitysideoita, joita on mahdollista jatkojalostaa realistiseen lopputulokseen.

Analyysi ja tulokset

- Kyselyyn vastasi 54 henkilöä. Vastaajien iät vaihtelivat 11 ikävuodesta 81 ikävuoteen.
- Vastaajista 80 % asui Kontiolahden kirkonkylällä ja 20 % muualla kunnassa/Joensuussa.

TULOKSET

Miten entisen Kirkonkylän alakoulun tonttia tulisi kehittää? Mitä koulurakennukselle ja pihalle tulisi tehdä, jotta se lisäisi viihtyisyyttä kirkonkylällä?

1. Koulurakennuksen kohtalo

- **Valtaosa kannattaa purkamista:** Rakennus on vanha, sisäilmaongelmainen ja käyttökelvoton.
- **Liikuntasalin säilyttäminen tärkeää:** Useat toivovat, että sali jää koulun ja kuntalaisten käyttöön.

2. Alueen tulevaisuuden käyttö

- **Uimahalli on ylivoimaisesti suosituin ehdotus:** Nähtäisiin tarpeellisena lapsiperheille, ikäihmisille ja koko kunnalle. Mahdollisuus myös vetovoiman lisäämiseen.
- **Muita toivottuja palveluja:**
 - 24/7 kuntosali
 - Leikkipuisto / ulkokuntosali
 - Monitoimitalo lapsille ja nuorille (bänditila, harrastetilat, perhekahvila)
 - Koirapuisto
 - Tori / tapahtuma- ja kohtaamispaikka
 - Kioski, kahvila tai ravintola (mieluiten iltaisin auki)

3. Asuminen ja rakentaminen

- **Uutta asuntorakentamista toivotaan:** Esimerkiksi kerrostaloja, rivitaloja tai palveluasumista, erityisesti keskustan elävöittämiseksi.
- **Mahdollisuus yhdistää liike- ja asuinkäyttö:** Moni ehdottaa rakennusta, jossa olisi sekä asuntoja että liiketiloja.

4. Keskustan kehittäminen

- **Alueesta uusi kylän keskusta:** Toritoiminnot, kunnantalon mahdollinen siirto ja palveluiden keskittäminen tähän paikkaan nähtäisiin järkevänä.
- **Esteettiset ja toiminnalliset parannukset:** Toiveita mm. istutuksista, opasteista ja viihtyisistä näkymistä (esim. S-Marketin edusta kaipaa kohennusta).

5. Muita yksittäisiä ehdotuksia

- Kylpylähotelli ja ostari matkailijoiden houkuttelemiseksi
- Padelhalli tai muita sisäliikuntavaihtoehtoja
- Laavu, kota, kiipeilytelineet, pumptrack-rata
- Yhteisöllinen asuminen, esim. monisukupolvikortteli

Yhteenveto:
Koulurakennuksen purkaminen on laajasti hyväksytty ratkaisu. Tilalle toivotaan ennen kaikkea uimahallia ja monipuolista liikunta-, leikki- ja yhteisötoimintaa. Samalla alueen nähdään tarjoavan mahdollisuuden Kontiolahden kirkonkylän uudistamiseen ja elävöittämiseen yhdistämällä asuminen, palvelut ja tapahtumat.

Sanapilvi vastauksista. Mitä suurempana sana esiintyy kuvassa, sitä enemmän sitä on käytetty vastauksissa.

"Uimahalli olisi siihen hyvä rakentaa. Purkaa pois ja uimahalli tilalle
uimahalli, vesiliikuntaa varten. Kuntouintia ja vesijumppaa ihmiselle.
"Uimahalli olisi täydellinen.
Purkuun vain, ennen kuin museovirasto ehtii suojelemaan. Vanhan hyödyntäminen haasteellista ja risk
Punaisen viiva sisäpuolelle tulisi sisällyttää vanha opettajien asuinrakennus, joka on koulun pihapi
olisiko joku rakennus vaikka järjestöjen käyttöön, kokoustiloja, harrastustiloja"
"Piha-alueelle leikki välineistöä, trampapuistoa, lasten liikunnallisia juttuja.
"liikuntasali säilytettävä
vanhakoulu purettava
vanhakoulu purettava
Tarpeellinen ikäihmisille ja koululaisille"
Puretaan pois ja rakennetaan jotain uutta tilalle
Vanha koulu purkuun ja kerrostalo sijalle
Liikuntasalin jättäisin käyttöön.
Purkaa pois ja uimahalli tilalle.
Vanhan koulun voisi purkaa pois. Tilalle uimahalli. Yksinkertaiset altaat kunto uimareille, vesijuok
Vanhan rakennuksen voisi purkaa, mutta liikuntasali jätettävä. Puretulle osalle uudisrakennus, jossa
Uimahalli olisi välttämätön kuntalaisille
Alue soveltuisi liike- ja toimistorakentamiseen, jos sellaiselle olisi kysyntää. Sijainti ainakin so
Puretaan aiemmat rakennukset ja rakennetaan uimahalli, joka palvelisi kaikkia Kontiolahdessa asuvia
Ei ainakaan lisää esim kerrostaloja tai vastaavia. Hiekkakenttä voisi säilyttää vaikka ala-asteelist
Lapsille tarvitaan lisää tiloja harrastuksiin
Koulu tulisi purkaa, tilalle pitäisi rakentaa kerrostalo/ vanhusten palvelutalo
"liikuntasali säilytettävä Uimahalli olisi siihen oikein hyvä
uimahalli vanhan koulun sisälle, pihalle samanlainen pumptrack kuin Lehmossa, puistoa.
Uimahallin rakennus sen tilalle

Bonuskysymys 1: Millä sanoilla kuvailisit Kontiolahteen kirkonkylää nykyisellään?

Yleiskuva nykytilasta

- **Hiljainen ja näivettyvä:** Useat kokevat kirkonkylän olevan "nukkuva", "kuollut" tai "tylsä". Palvelut ja ihmiset ovat vähentyneet, eikä kylällä ole vetovoimatekijöitä, jotka houkuttelisivat asukkaita tai matkailijoita.
- **Joensuun läheisyyden vaikutus:** Palveluiden ja ostosten valuminen Joensuuhun on herättänyt huolta. Kirkonkylä jää varjoon ja palvelut keskittyvät muualle.
- **Luonto ja rauha arvostettuja:** Luonnonläheisyys, kompaktius ja rauhallisuus mainitaan vahvuuksina. Monet viihtyvät kylällä, vaikka kehittämistarpeita tunnustetaan.

Suurimmat puutteet ja huolenaiheet

- **Palveluiden puute:** Ravintoloita, kahviloita, erikoisliikkeitä ja kohtaamispaikkoja kaivataan. Useampi mainitsee, ettei ole paikkaa, minne viedä vieraita tai missä viettää aikaa.
- **Nuorten ja perheiden tilanne:** Nuorisolle on vähän tiloja, harrastusmahdollisuuksia ja hengailupaikkoja. Pelätään, että kylä kuihtuu ilman vetovoimaa lapsiperheille.
- **Rakenteellinen ja visuaalinen kehitys:** Yleisilme koetaan ankeaksi, kylämaisema tylsäksi, ja purettavia rakennuksia on paljon. Tyhjät liiketilat ja pusikoituneet alueet vievät viihtyisyyttä. Kirkonkylä jää näkymättömäksi Kajaanintieltä katsottuna.
- **Liikunta- ja vapaa-ajanpalvelut:** Uimahallin puute mainitaan useissa kommentteissa. Lisäksi kaivataan parempia liikuntamahdollisuuksia ja kunnossapitoa esimerkiksi urheilukentille ja kuntosaleihin.

Kehittämissuhteita ja toiveita

- **Elävöittäminen ja viihtyisyys:** Toiveita elävästä keskuksesta, jossa olisi viihdettä, ravintoloita, tapahtumia ja väriä. Ehdotuksia mm. viireistä, paremmasta valaistuksesta ja somistuksesta.
- **Palvelujen monipuolistaminen:** Uusia yrittäjiä ja palveluita toivotaan, kuten anniskelupaikka, sekatavarakauppa, sisäliikuntatiloja ja paremmat bussiyhteydet.
- **Asumisen kehittäminen:** Lisää kunnan vuokra-asuntoja. Osa ei halua kerrostaloja kylämaisemaan. Asutuksen laajentamista ehdotetaan pohjoisen suuntaan.
- **Höytiäisen hyödyntäminen:** Maisemat ja luonto nähdään vahvuutena, jota pitäisi korostaa enemmän esim. rakentamisessa ja matkailussa.
- **Yhteisöllisyyden ja kohtaamisten tukeminen:** Tarvitaan paikkoja kaikenikäisille – kylälle pitäisi saada elämää myös iltaisin.

Yhteenveto:
Kirkonkylä koetaan turvalliseksi ja luonnonläheiseksi paikaksi, mutta monien mielestä se on jäänyt kehityksestä jälkeen ja kaipaa kipeästi elävöittämistä. Vetovoimaa tulisi lisätä palveluiden, kohtaamispaikkojen ja harrastusmahdollisuuksien kautta, erityisesti nuorille ja lapsiperheille. Potentiaalia kuitenkin on – kylä nähdään täynnä mahdollisuuksia, kunhan niihin tartutaan.

Bonuskysymys 2: Millä sanoilla kuvailisit Kontiolahtden kirkonkylää vuonna 2035?

Elinvoimainen ja houkutteleva kylä

- Tulevaisuudessa elävä, nuorekas ja lapsiperheille sopiva taajama.
- Pientalovaltainen rakennuskanta, myös vuokra-asuntoja enemmän.
- Näkyvyys järvelle ja Höytiäisen rantaraitti hyödynnetty osaksi kyläkuva.
- Satama-alue ja torielämä aktiivisessa käytössä – kulttuuria ja tapahtumia.

Palvelut ja kaupallinen vetovoima

- Lisää kahviloita, ravintoloita ja pikkuputiikkeja, jotka ovat auki myös iltaisin.
- Kylällä on uimahalli, kunnollinen kuntosali ja laajemmat harrastusmahdollisuudet.
- Palvelut on säilytetty ja niitä kehitetty – erityisesti nuorille ja ikääntyville.
- Erikoistuminen esim. ampumahiihtoon ja salibandyyn on vetovoimatekijänä.

Asukasystävällisyys ja yhteisöllisyys

- Kylä on "kaikkien kylä", joka huomioi eri-ikäiset asukkaat ja heidän tarpeensa.
- Enemmän tapahtumia, kohtaamisia ja yhteistä tekemistä kuin nykyisin.
- Luonto ja liikunta on kylän vahvuus – nämä halutaan säilyttää.

Huolenaiheet

- **Autioituminen ja muutto:** Pelko kylän autioitumisesta ja muuttotappiosta, jos ei tehdä kehitystoimia. Pelätään palveluiden siirtymistä Joensuuhun tai kunnan eteläosiin. Huoli vetovoiman puutteesta: "valot sammutetaan", "nukkumalähiö", "ei muuttoa, ei kehitystä".
- **Kilpailu Joensuun kanssa:** Joensuun läheisyys nähdään uhkana palveluiden ja harrastusmahdollisuuksien keskittämisen vuoksi. Kylän tulisi näkyä elinvoimaisena ja tarjota vaihtoehto Joensuulle, ei jäädä sen varjoon.
- **Vanhanaikaisuus:** Osa kokee kylän kaipaavan päivitystä ja pelkää sen jäävän jälkeen kehityksessä. Rakenteita tulisi päivittää: vanha terveyskeskus purkuun, urheilukenttä kuntoon ja kylälle kuntoportaat. Kylälle toivotaan tiiviyyttä ja nykyaikaista ilmettä.

Yhteenveto:

Asukkaat toivovat vireämpää, elinvoimaista ja luonnonläheistä kirkonkylää, jossa on säilynyt hyvä palvelutaso ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet – erityisesti lapsiperheille ja nuorille. Huolena on kuitenkin väestön väheneminen ja palvelujen karkaaminen, ellei tehdä aktiivisia kehittämistoimia.

KIITOS KYSELYYN VASTANNEILLE!

Mikäli sinulla heräsi kysyttävää, otathan yhteyttä:

Johanna Kettunen
maankäytön suunnittelija
p. 050 566 6973
johanna.kettunen@kontiolahti.fi